

Польовий А.М.,

здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету

Науковий керівник – **Боднар О.А.**, к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,

Миколаївський національний аграрний університет,

м. Миколаїв

КРИПТОВАЛЮТА У ФІНАНСОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

Криптовалюти відіграють важливу роль у трансформації фінансової системи України, пропонуючи інноваційні рішення для оптимізації транзакцій, зниження комісій і підвищення доступності фінансових послуг [1]. Водночас пандемія COVID-19 та збройна агресія Росії стали каталізаторами цифровізації банківського сектору, змушуючи банки впроваджувати нові технології для забезпечення безперервного обслуговування клієнтів [2].

Популярність криптовалют, таких як біткоїн і ефіріум, відкриває нові можливості для інвестування та розвитку децентралізованих фінансів. Проте їх використання супроводжується значними викликами, зокрема нестабільність ринку, що створює фінансові ризики для інвесторів і установ. У 2022 році, наприклад, вартість біткоїна коливалася від 45 000 доларів США у квітні до менш ніж 20 000 у січні 2023 року [3].

Ключовою проблемою також є кібербезпека. У 2022 році збитки від кібератак у криптовалютному секторі досягли 3,8 мільярда доларів США, що підкреслює важливість розвитку сучасних механізмів захисту та впровадження нових стандартів безпеки [4]. Недостатній рівень захисту може призводити до крадіжок активів та втрати конфіденційної інформації. Тому розвиток технологій блокчейн має вирішальне значення для забезпечення прозорості та безпеки транзакцій.

Законодавче регулювання криптовалют є одним із найважливіших аспектів їх успішної інтеграції у фінансову систему. У березні 2022 року Україна прийняла закон, що забезпечує правову базу для віртуальних активів, визначаючи їх статус, класифікацію та права власності. Це сприяє розвитку легальних і стабільних ринків, але потребує подальшого вдосконалення для створення прозорого середовища [5]. Українські регулятори також працюють над впровадженням європейських стандартів, таких як правила ЄС щодо ринків криптоактивів (MiCA), які спрямовані на підтримку конкурентоспроможності стартапів і захист інвесторів [6].

Цифровізація фінансової системи України відкриває нові перспективи для банківського сектору. Інноваційні технології, такі як блокчейн і смарт-контракти, дозволяють автоматизувати процеси управління активами, знижуючи ризики людських помилок і шахрайства. Крім того, використання криптовалют сприяє зменшенню вартості міжнародних переказів: наприклад,

середня вартість переказу 200 доларів США через традиційні системи становить 6,2%, тоді як через біткоїн — лише 1,175% [2].

Криптовалютний ринок України шукав легалізації з 2017 року, але тривалий час працював у тіні [7].

8 вересня 2021 року Верховна Рада України ухвалила Закон «Про віртуальні активи», але Президент наклав на нього вето. Проте 15 березня 2022 року президент підписав цей закон, який надав криптовалютам офіційний статус в Україні. Відтепер криптовалюти мають легальний статус, а у сфері віртуальних активів відбуватиметься фінансовий моніторинг, а українські криптоінвестори зможуть декларувати свої доходи. Користувачі можуть без проблем купувати, продавати та обмінювати криптовалюти [8].

Також відбулися переговори генерального директора Binance та міністра цифрової трансформації України про можливість співпраці з питань санкцій, благодійності, інвестицій, а також регулювання, ліцензування та освіти у сфері криптовалют [7].

Binance впроваджує політику штрафів за порушення та співпрацюватиме з Міністерством цифрових технологій, щоб встановити регулювання криптовалют. Водночас Binance планує інтегруватися з додатком Дія, щоб полегшити ідентифікацію українських користувачів. Також Binance пожертвувала Україні 10 мільйонів доларів на благодійність і представила криптокартку для підтримки українських біженців [8].

Загалом, криптовалюта є важливою частиною сучасної економіки та має потенціал змінити фінансові взаємодії та транзакції. Її легалізація та регулювання відкривають нові можливості для розвитку та інновацій у фінансовому секторі, особливо підвищення безпеки та захисту прав користувачів. Однак це вимагає продуманої політики та співпраці між учасниками ринку та урядами, щоб знайти баланс між інноваціями та ризиком.

Список використаних джерел:

1. Higginson M. (June 7, 2019). Blockchain and retail banking: Making the connection – McKinsey&Company. URL: <https://www.mckinsey.com/industries/financial-services/our-insights/blockchain-and-retail-bank-ing-making-the-connection>.
2. Національний банк України. (2022, 12 грудня). Картковий ринок у III кварталі 2022 року: попри все, українці віддають перевагу безготівковим розрахункам. //Офіційне Інтернет-представництво Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/kartkoviy-rinok-u-iii-kvartali-2022-roku-popri-vse-ukrayintsi-viddayut-perevagu-bezgotivkovim-rozrahunkam>.
3. Natarajan H. (February 23, 2023). Fear, uncertainty and doubt: Global regulatory challenges of crypto insolvencies – World Bank Blogs. URL: <https://blogs.worldbank.org/en/psd/fear-uncertainty-and-doubt-global-regulatory-challenges-crypto-insolvencies>
4. Kronfellner B. (July 24, 2023). Managing Risk for the Next Wave of Digital Currencies – Boston Consulting Group. URL: <https://www.bcg.com/publications/2023/managing-risk-for-next-wave-of-digital-currencies>.
5. Ukraine, cryptocurrency regulation law signed (March 18, 2022). The Cryptonomist. URL: <https://en.cryptonomist.ch/2022/03/18/ukraine-cryptocurrency-regulation-signed/>

6. Ukraine plans to adopt EU's new cryptocurrency regulations (April 21, 2023) FXStreet. URL: <https://www.fxstreet.com/cryptocurrencies/news/ukraine-plans-to-adopt-eus-new-cryptocurrency-regulations-2023>

7. Що таке криптовалюта та які тенденції її розвитку в Україні та світі? URL: <https://www.binance.com/uk-UA/blog/markets/що-таке-криптовалюта-та-які-тенденції-її-розвитку-в-україні-та-світі-421499824684903926>

8. Закон України «Про віртуальні активи» URL: <https://eba.com.ua/zakon-ukrayiny-pro-virtualni-aktyvy/>

Полікіна І.В.,

здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету

Науковий керівник – **Мельник О. І.**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

СТРАХОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Страхові ринки відіграють вагомую роль у забезпеченні фінансової безпеки, підтримуючи запобігання ризикам та ефективне реагування на їх наслідки. За визначенням О. Руди, страхові ринки це «стійкі економічні відносини між покупцями, посередниками і продавцями, між страховиками і регуляторами, також попит, пропозиція і захист від прямого страхування і перестраховування, що виникають у зв'язку з наданням страхових, перестрахових і супутніх послуг у певній країні, групі країн або на міжнародному рівні та системи, що пов'язані з формуванням цін і підлягають регулюванню [1].

Розвиток країни супроводжується не лише зростанням, але й кризами, які негативно впливають на всі сектори економіки, і страховий ринок не є винятком. Після COVID-19, оголошеного Всесвітньою організацією охорони здоров'я пандемією, страховий ринок України постав перед новими викликами. В подальшому, 24 лютого 2022 р. вторгнення Російської Федерації в Україну спричинило повномасштабну війну, і Указом Президента було негайно введено воєнний стан [2].

Страховики зіткнулися з багатьма викликами, але найбільш актуальними в перші місяці воєнного стану були переміщення персоналу та робота у віддалених районах, а також припинення дії полісів та відтермінування виплат. Страховий ринок в цілому постраждав від падіння премій, руйнування майна та складнощів із відшкодуванням збитків, особливо в районах активних бойових дій. Досвід, набутий під час коронавірусної кризи, дозволив швидко перейти до онлайн-системи, а рекомендації НБУ щодо спрощення процедур в регулювання збитків дали змогу налагодити та продовжити страхову діяльність у надзвичайно складних умовах [3].

Основні виклики, перед якими постав страховий ринок в період воєнного стану: